

Mat á hlýnun á Íslandi

Birgir Hrafnkelsson¹, Jeffrey Morris² and Veera Baladandayuthapani²

¹ Division of Applied Mathematics, Science Institute
University of Iceland

² Department of Biostatistics, The University of Texas
MD Anderson Cancer Center

Yfirlit

- Gögn um hitastig; árleg og mánaðarleg
  - lággildi
  - hágildi
  - meðaltöl
- Líkön fyrir gögn um hitastig
- Niðurstöður

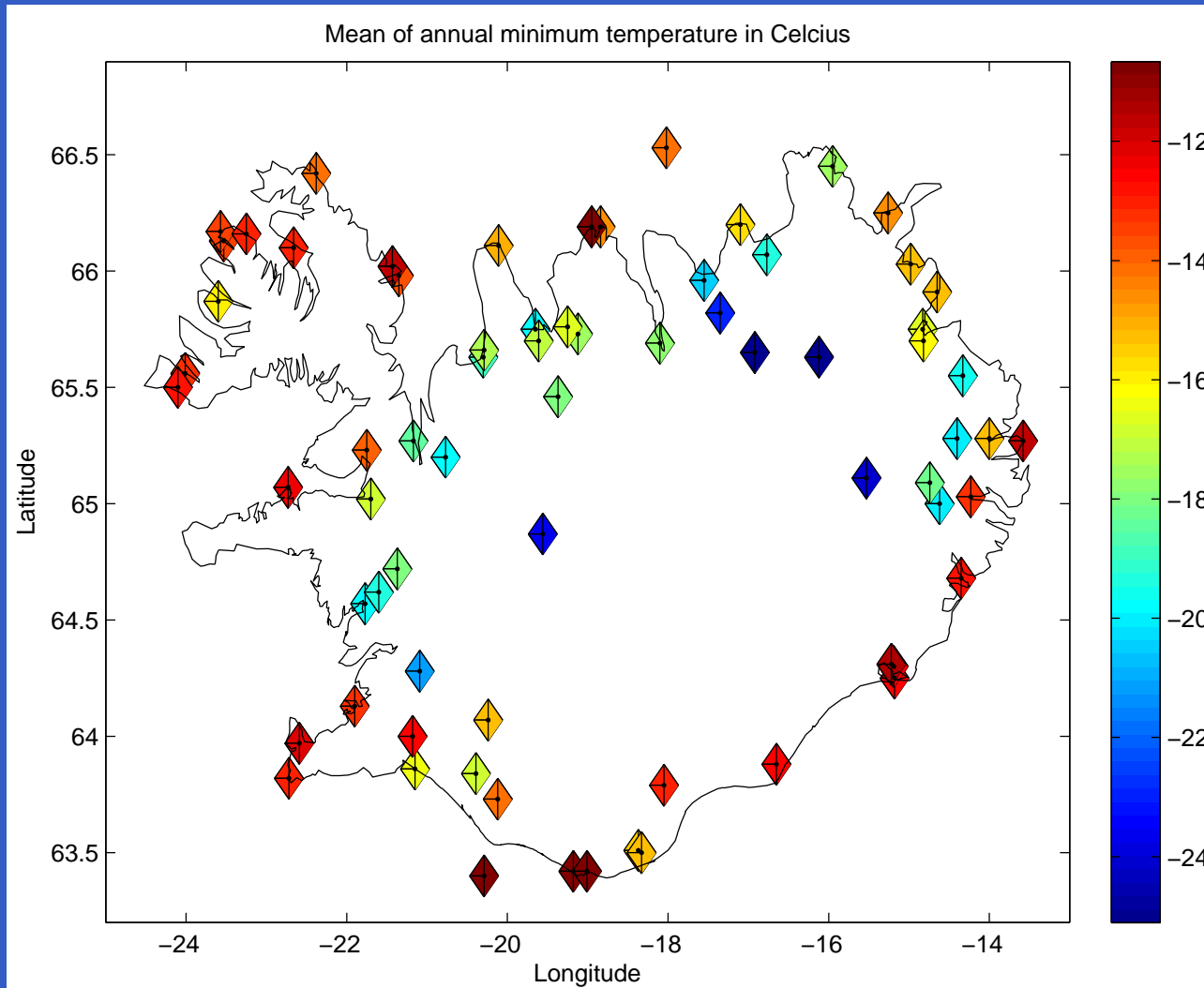
Inngangur

- Tölfræði líkön fyrir gögn um hitastig
- Lággildi, hágildi, meðaltöl
- Notum líkönin til að skoðum leitni í hitastigi

Gögnin

- Árleg og mánaðarleg lággildi, hágildi og meðaltöl.
- Ná yfir árin 1961 og 2006.
- 72 stöðvar á Íslandi.

Stöðvarnar

Líkön

- Lággildi: almenna lággildis dreifingin
- Hágildi: almenna hágildis dreifingin
- Meðaltöl: normaldreifingin

Líkön

- Almenna lággildis/hágildis dreifingin
  - ξ : lögunarstiki
  - σ : skölunarstiki
  - μ : staðsetningarstiki

Líkön fyrir lággildi/hágildi

- ξ og σ eins á öllum stöðvum.
- Staðsetningarstíki fyrir stöð i á tíma t
  - $\mu_{it} = x_i^T \eta + \epsilon_i + \beta(t - t_0) + \gamma_t$
  - x_i : skýribreytur á stöð i
  - η : óþekktir stíkar
  - ϵ_i : hliðrun fyrir stöð i
  - β : leitni, eins á öllum stöðvum ($t_0 = 1983$)
  - γ_t : hliðrun fyrir tíma t

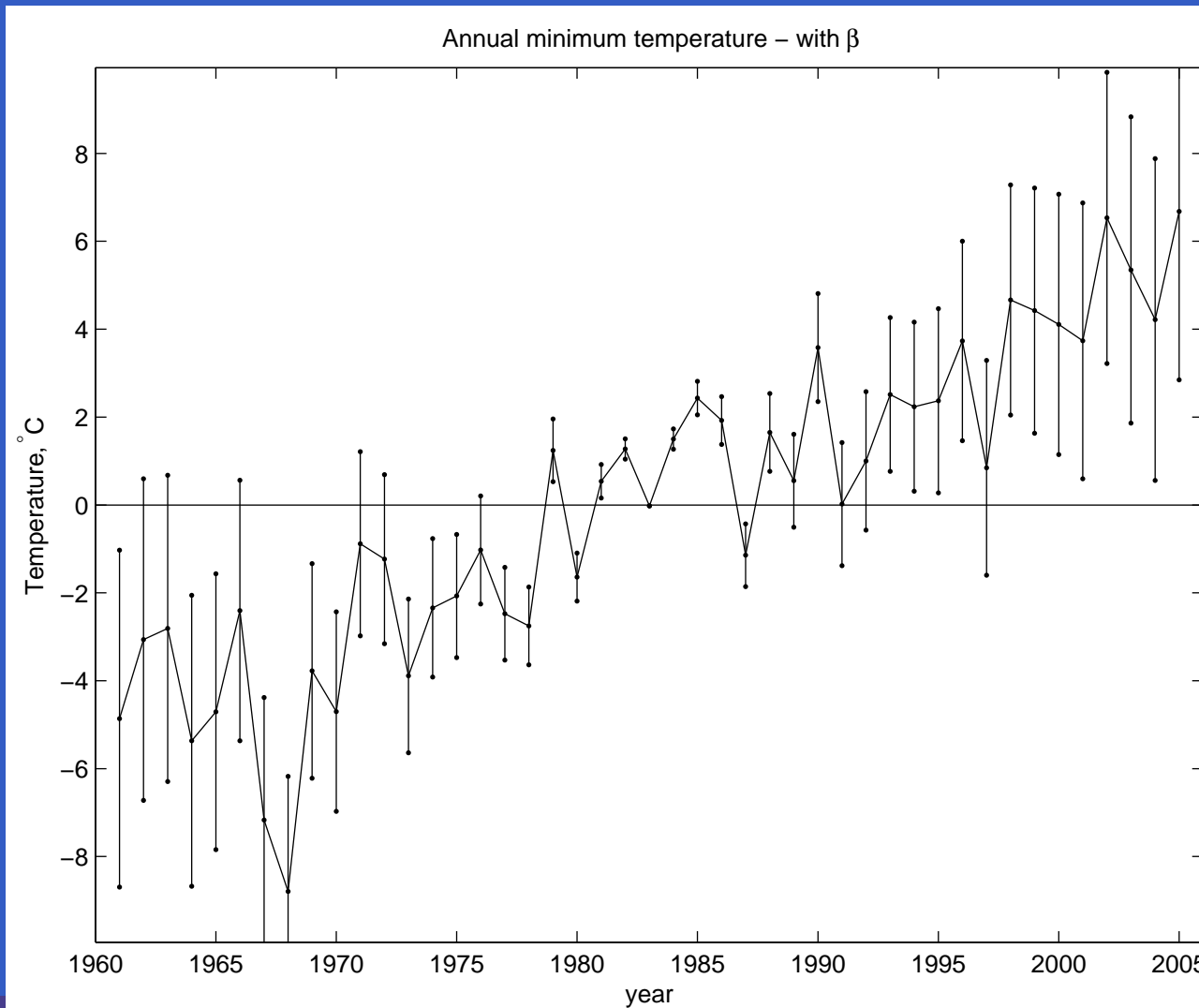
Líkan fyrir meðalhitastig

- Normaldreifing
  - Meðalgildi: $\eta_{it} = x_i^T \eta + \epsilon_i + \beta(t - t_0) + \gamma_t$
  - Staðalfrávik: τ , eins á öllum stöðvum

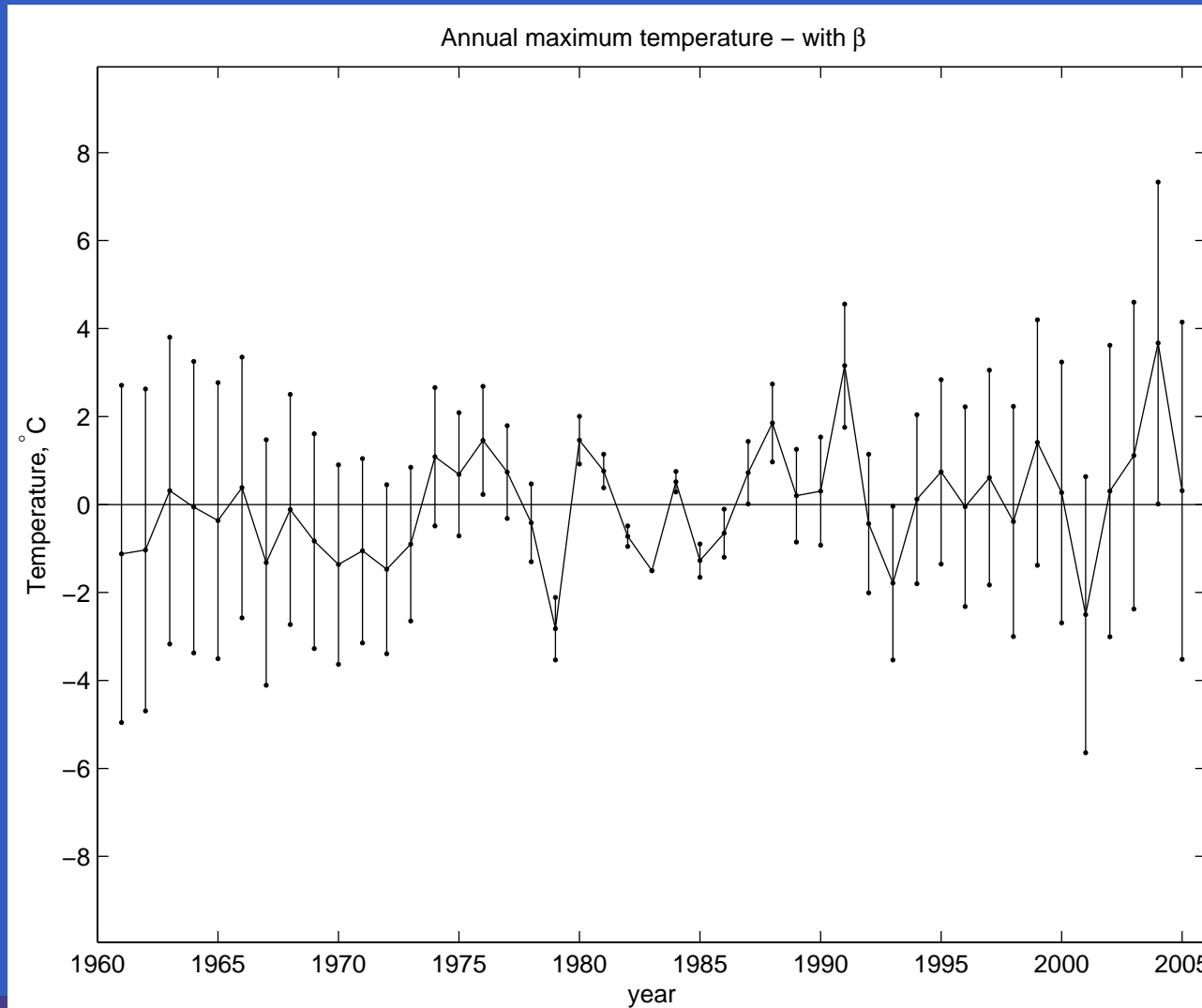
Skýribreytur

- $x_{i1} = 1$
- x_{i2} : breiddargráða
- x_{i3} : hæð yfir sjávarmáli
- x_{i4} : fjarlægð frá opnu hafi

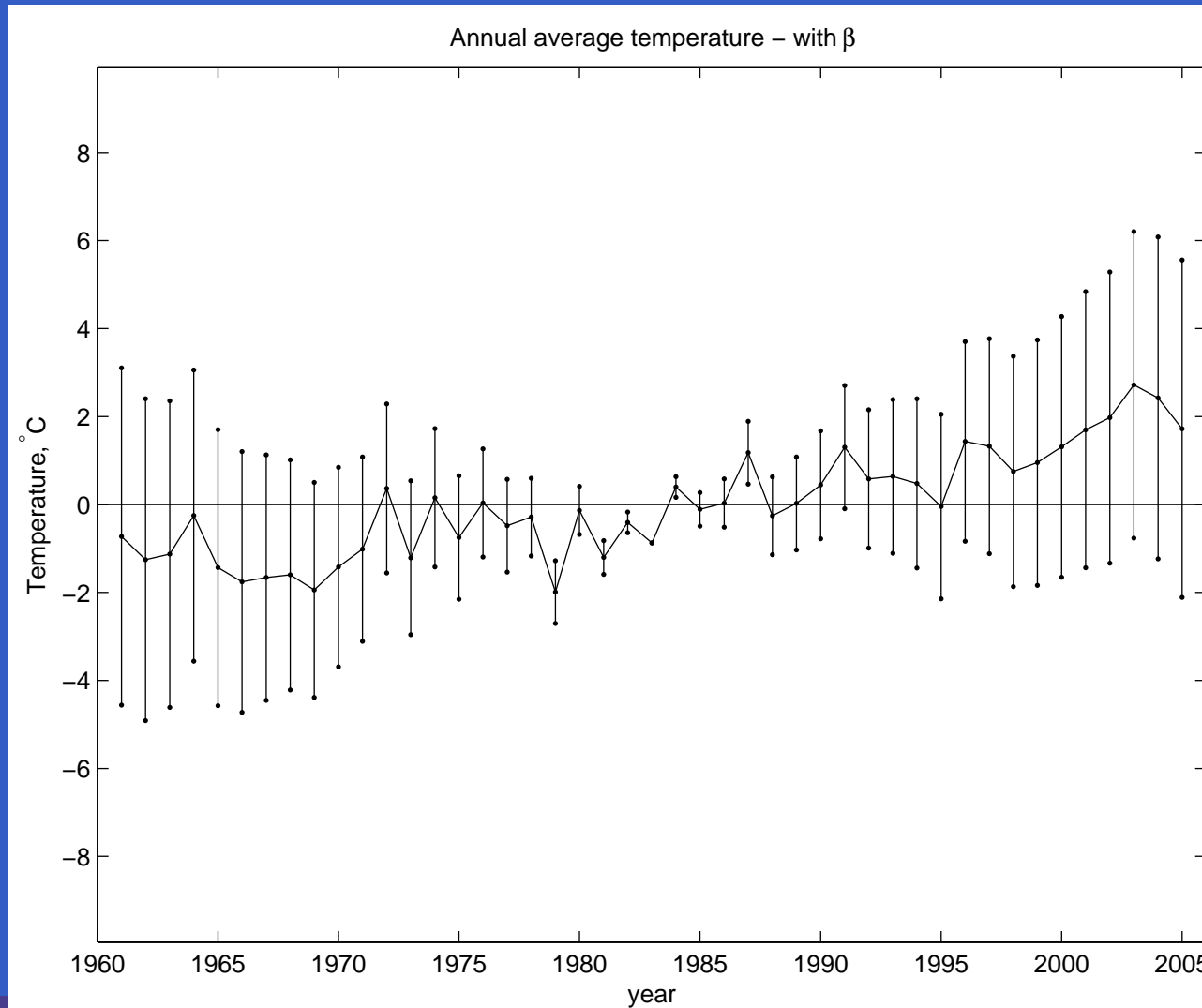
Leitni: árlegt lágmarkshitastig

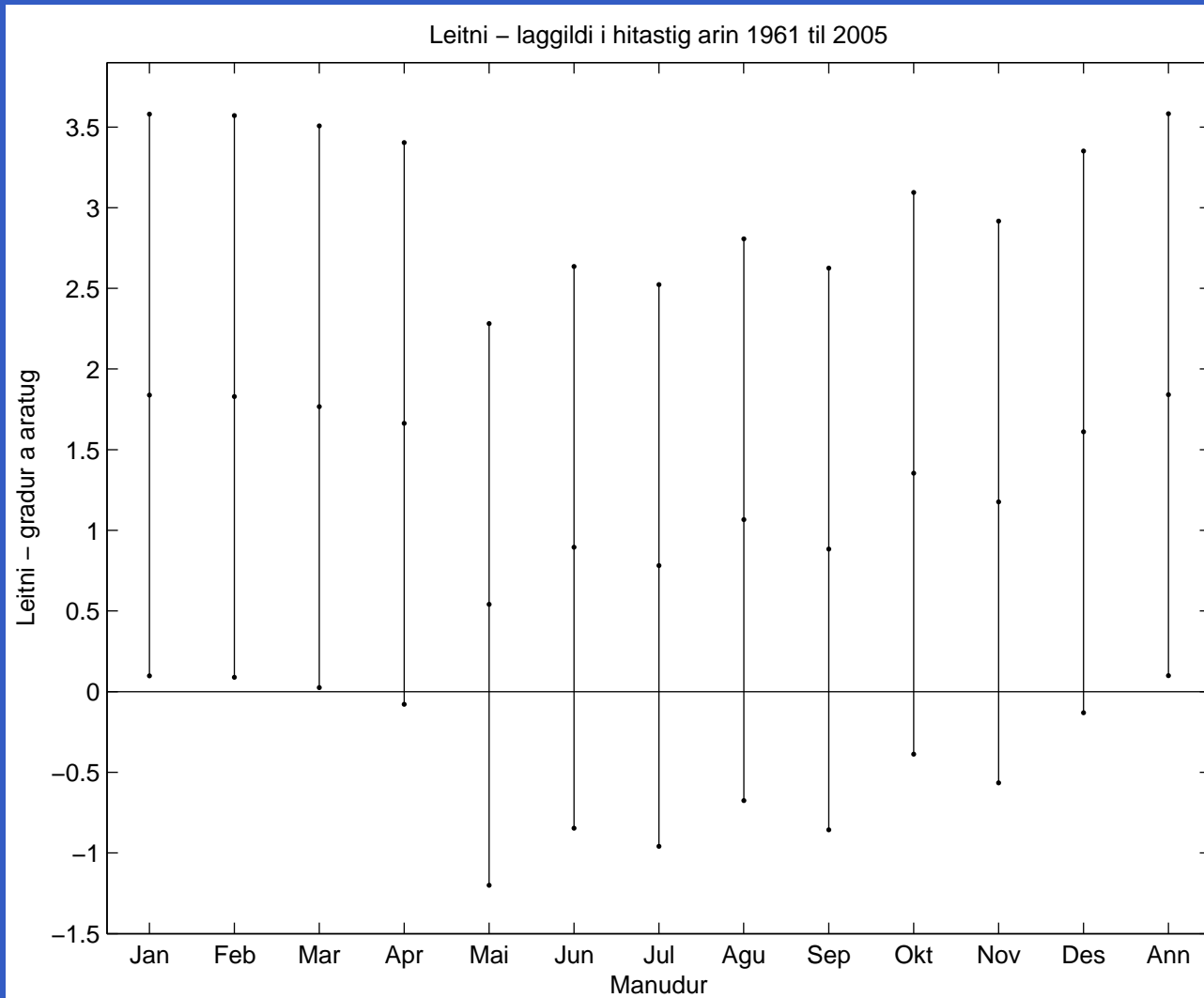
Leitni: árlegt hámarkshitastig

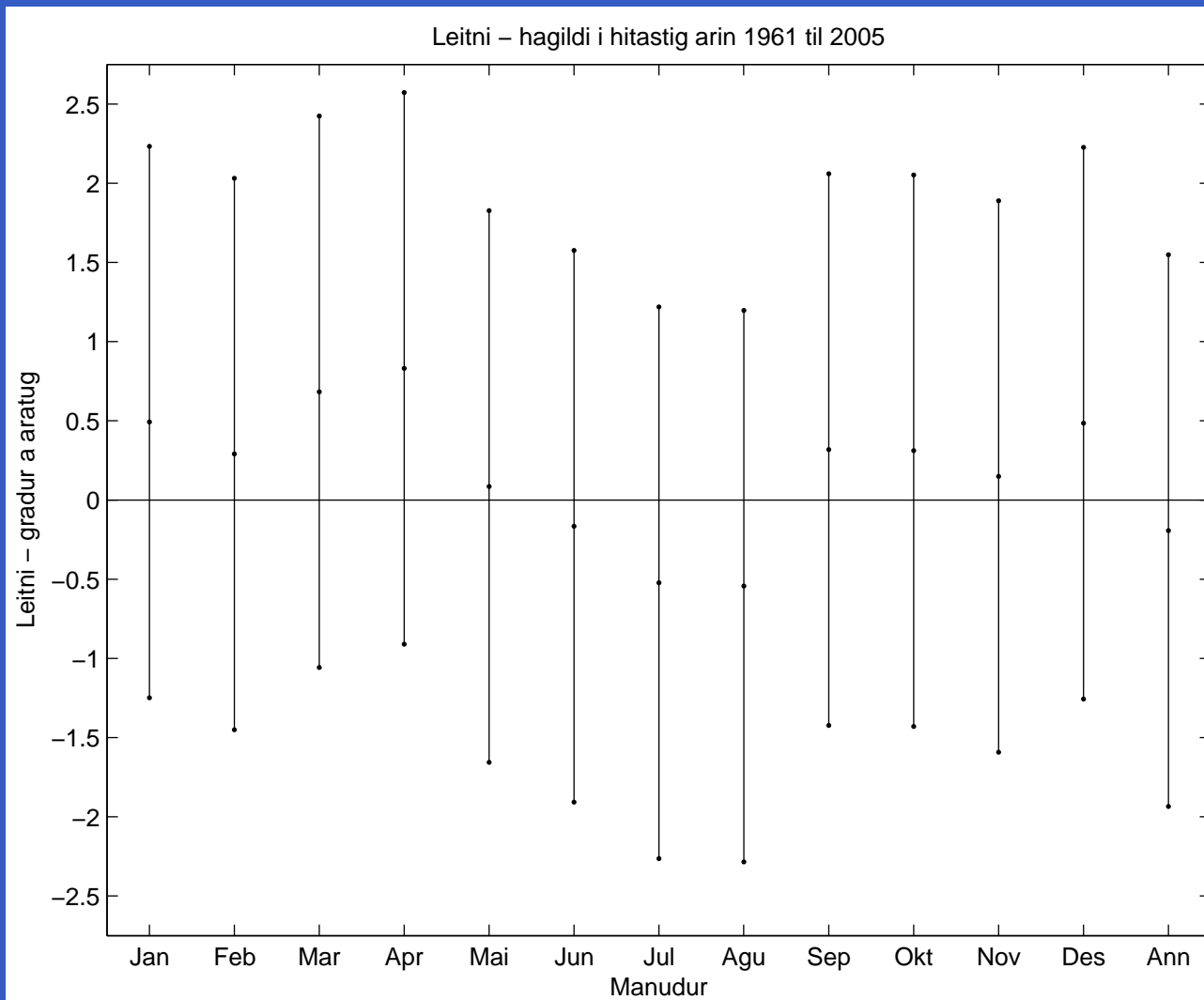
Leitni: árlegt meðalhitastig

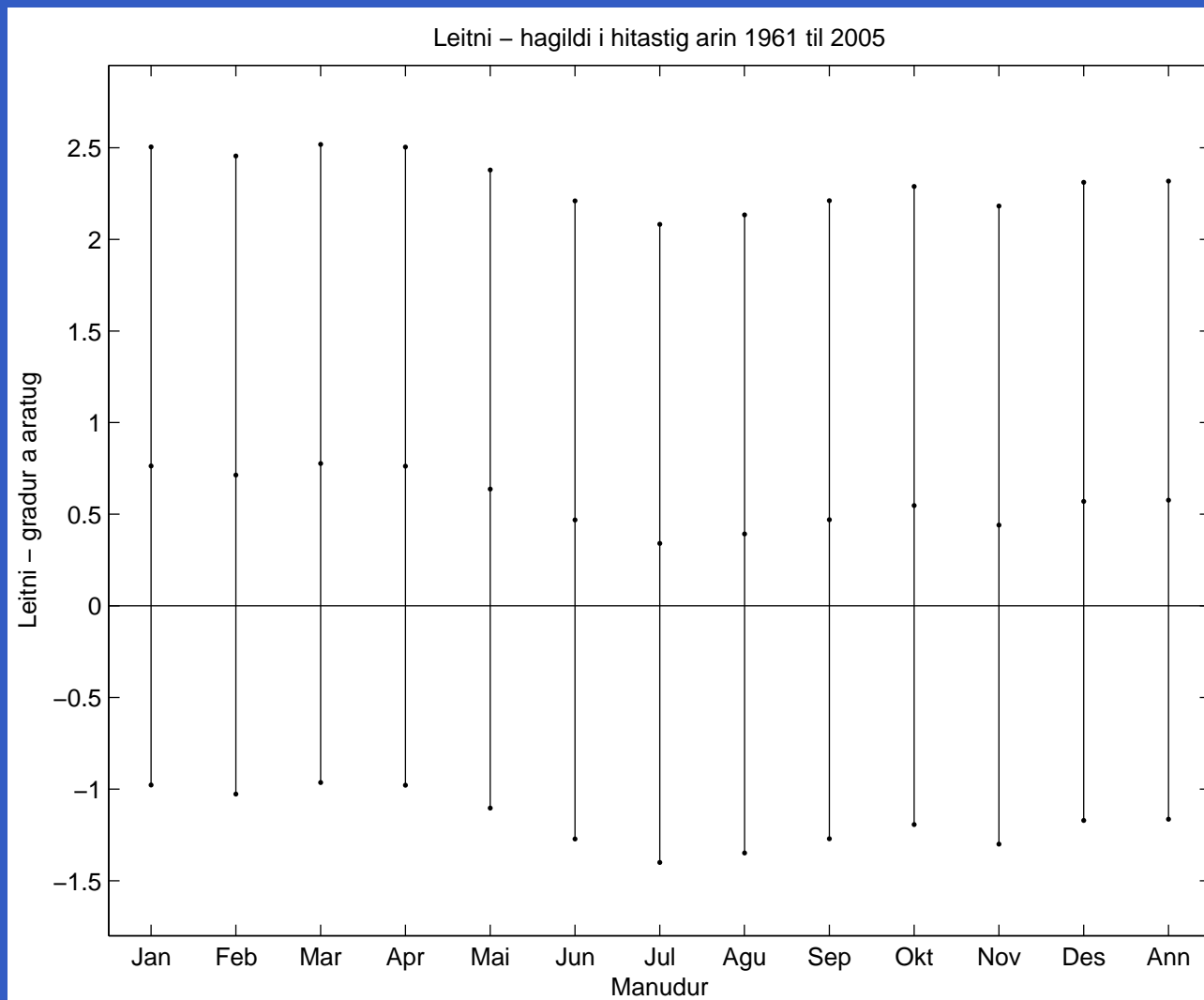
Mat á β : árlegt lágmarkshitastig

Mat á β : árlegt hámarkshitastig

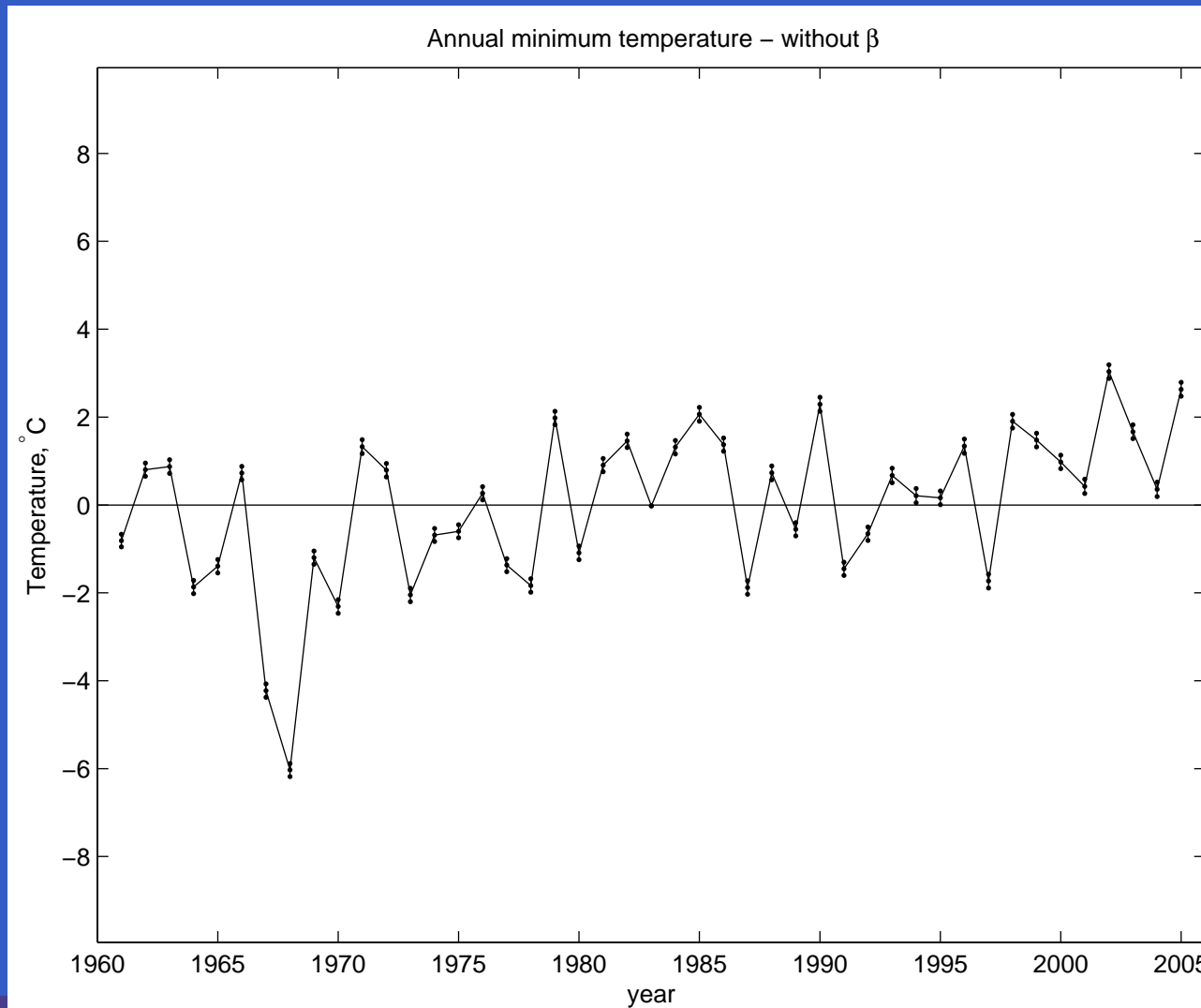

Mat á β : árlegt meðalhitastig

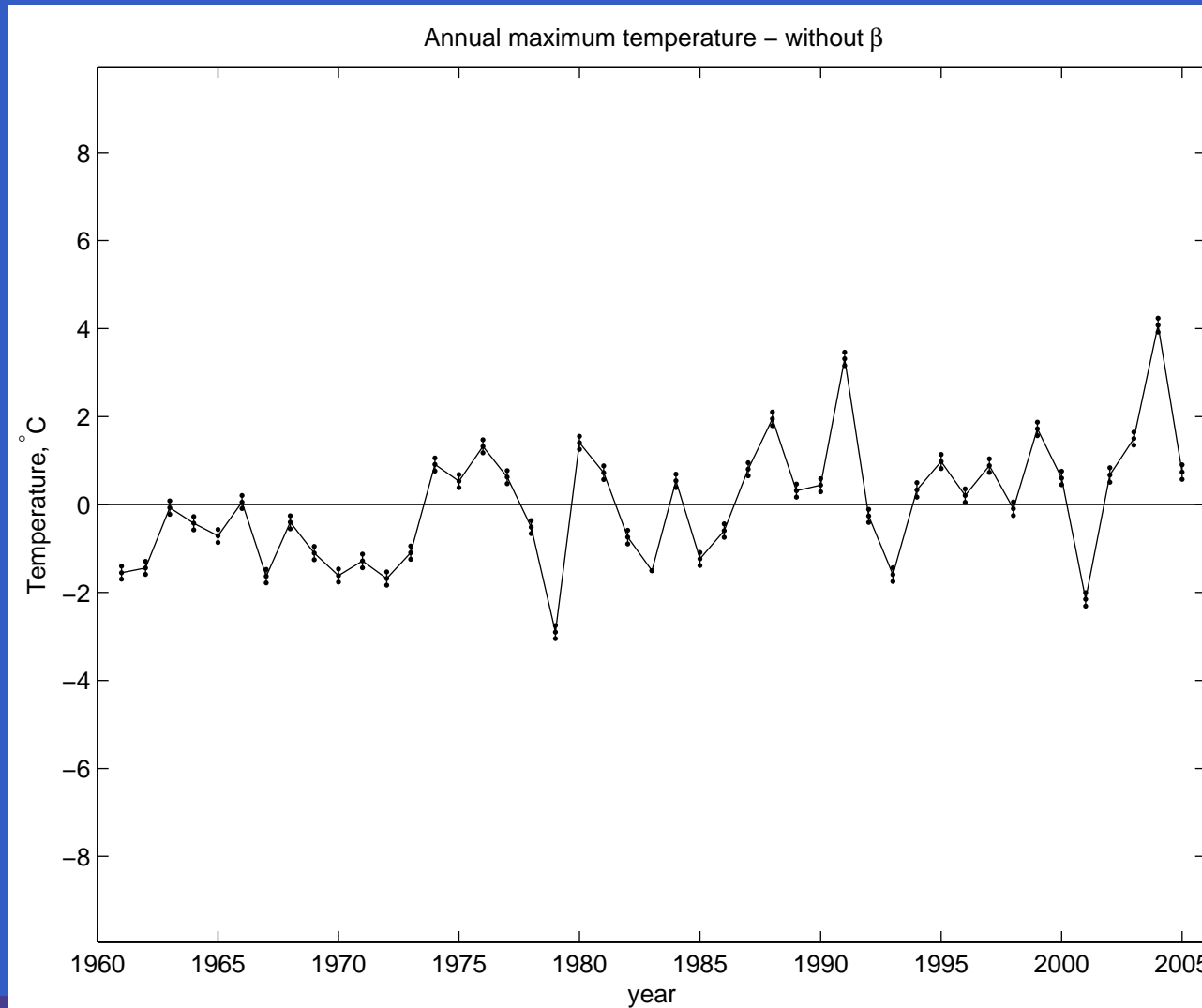

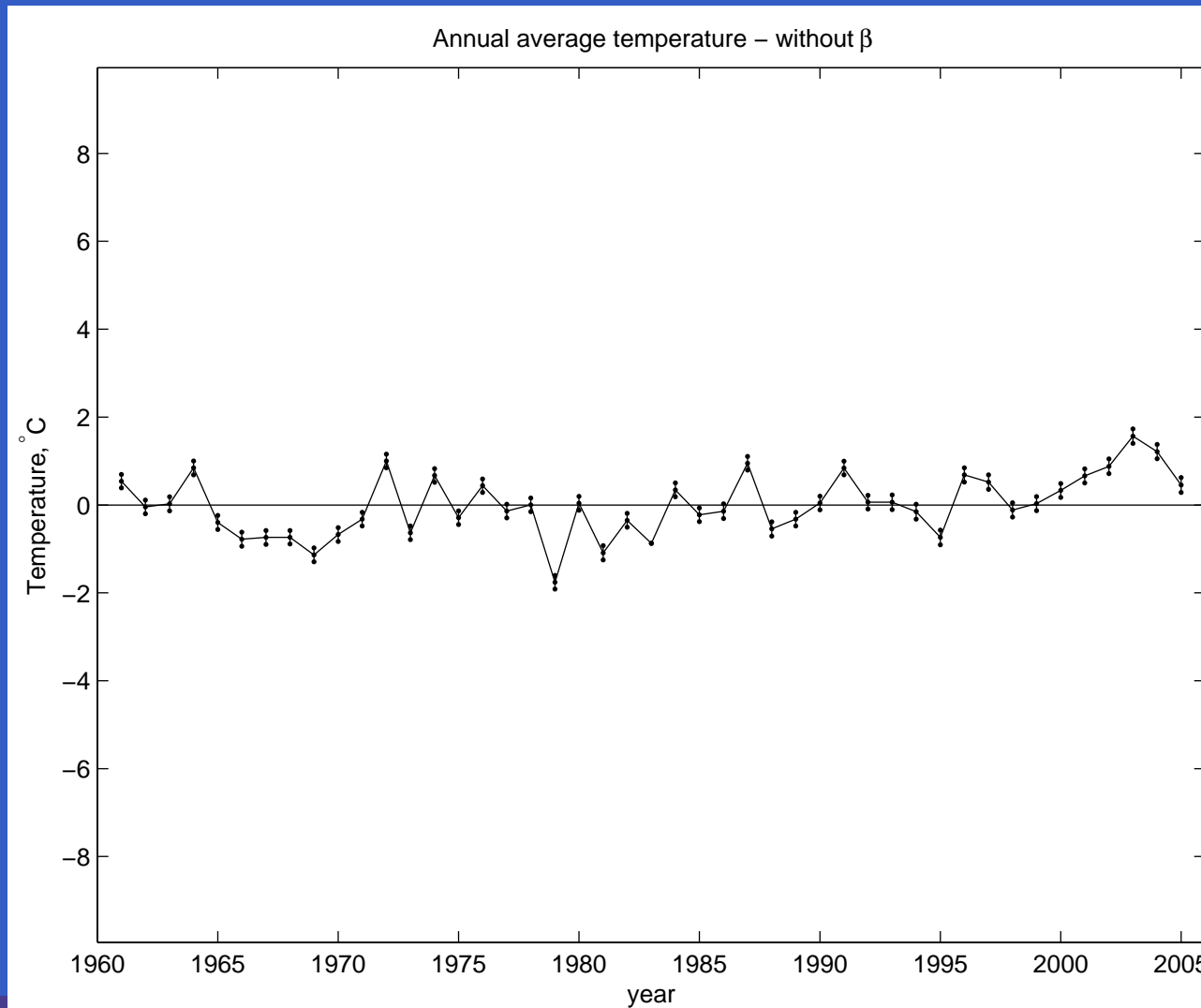
Leitni - lágmarkshitastig: $\beta = 0$

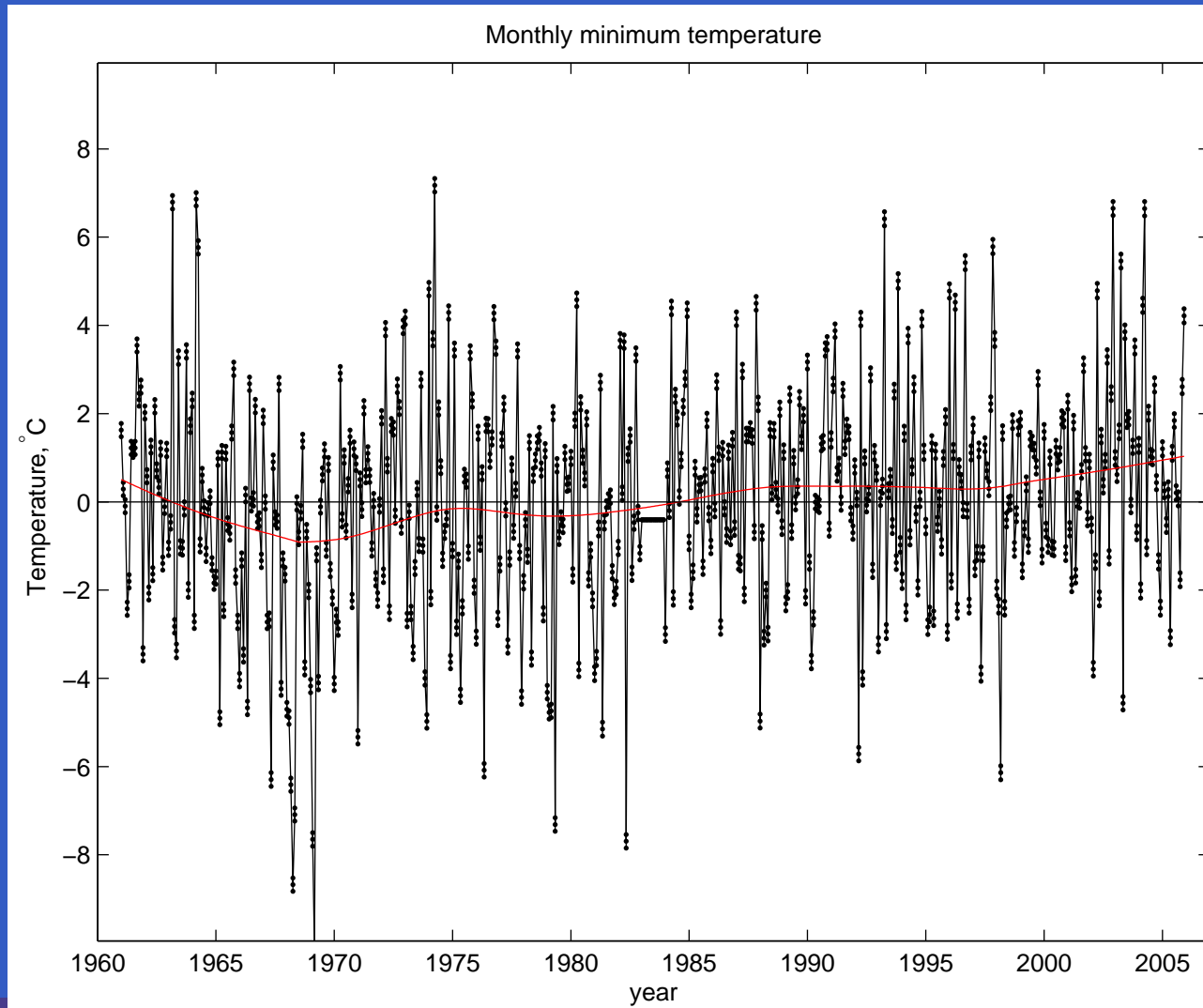
Leitni: árlegt hámarkshitastig: $\beta = 0$

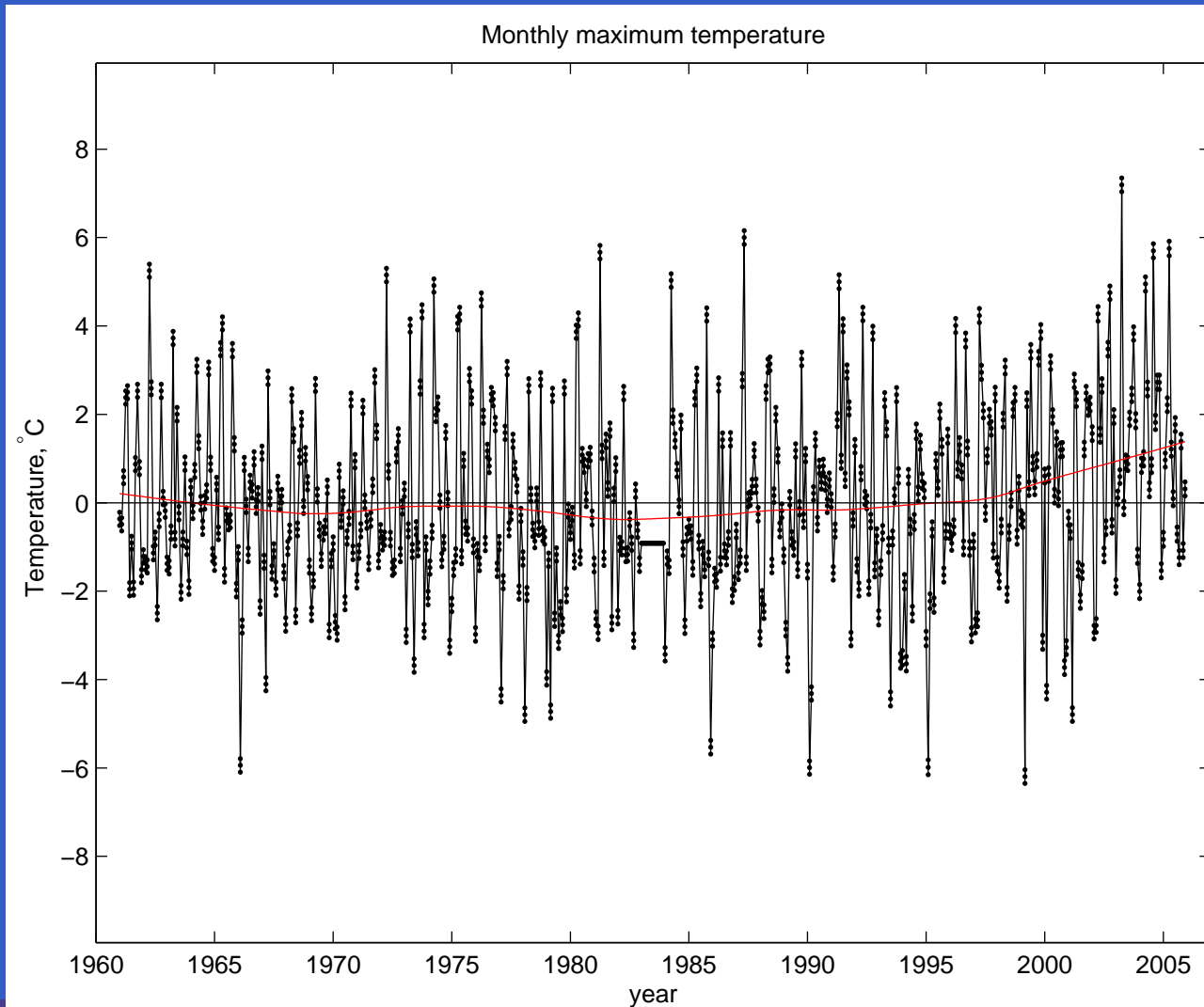
Leitni: árlegt meðalhitastig: $\beta = 0$

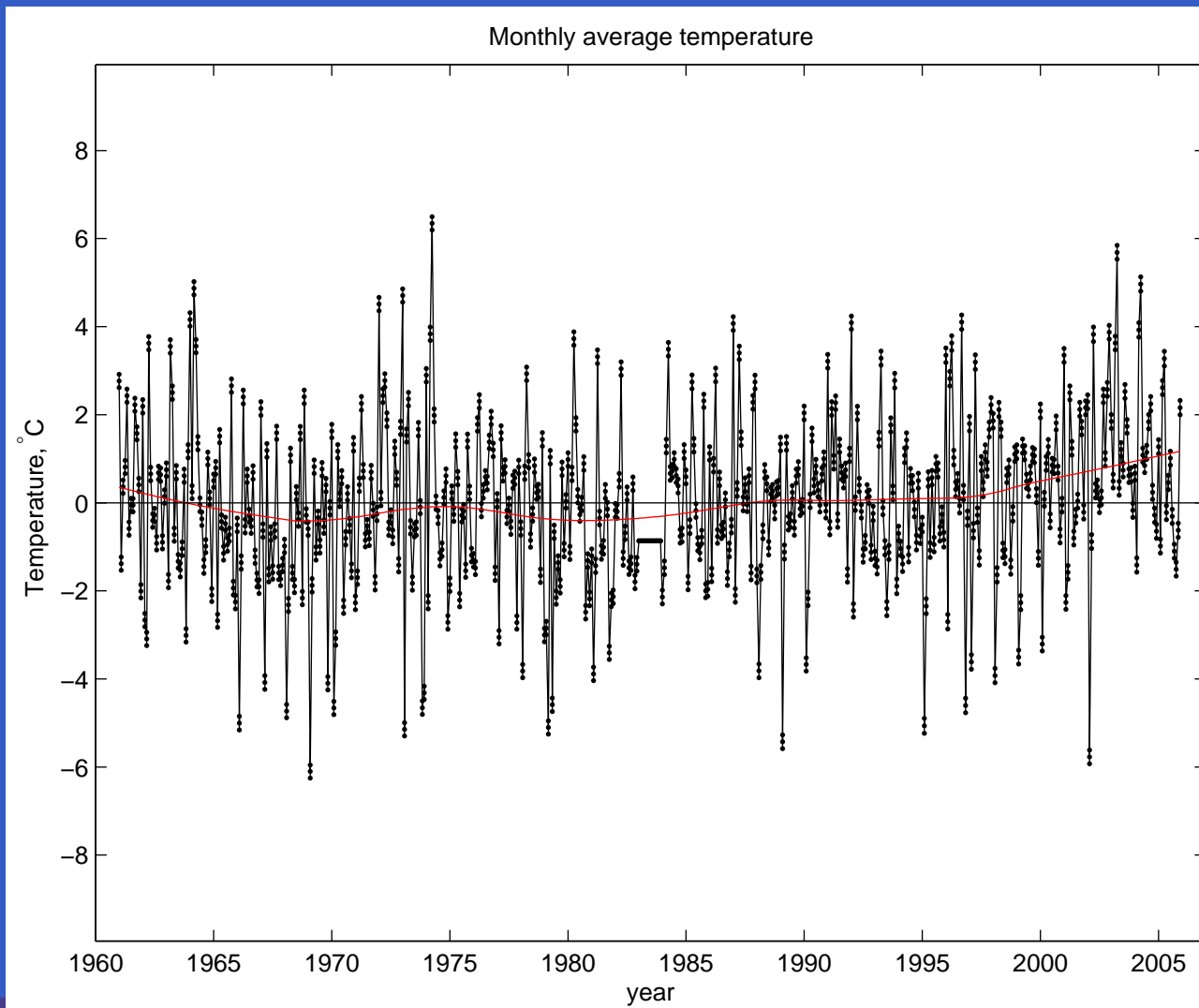
Leitni í lággildum yfir mánuðina

Leitni í hágildum yfir mánuðina

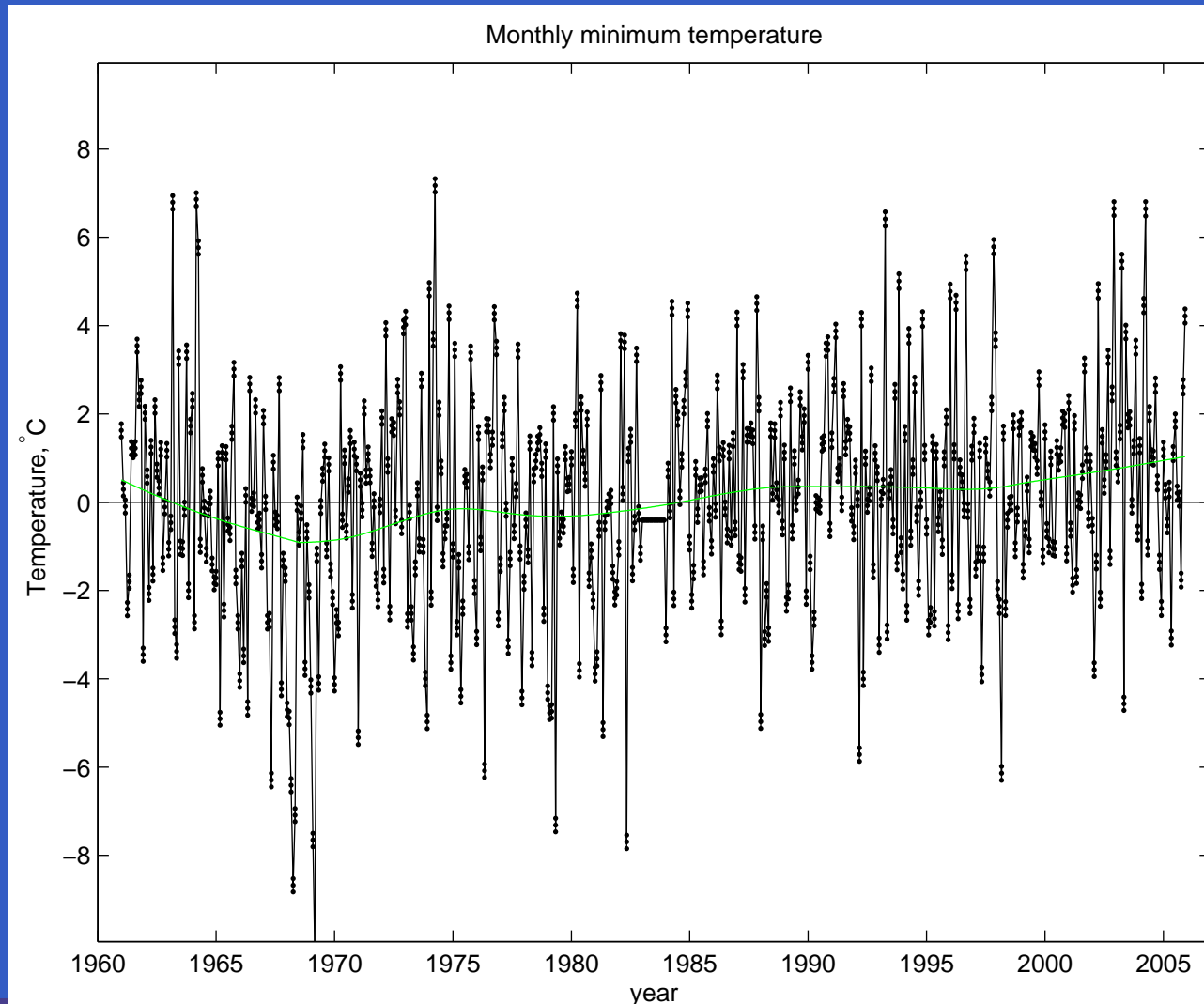
Leitni í meðalhitastigi yfir mánuðina

Samantekt á niðurstöðum

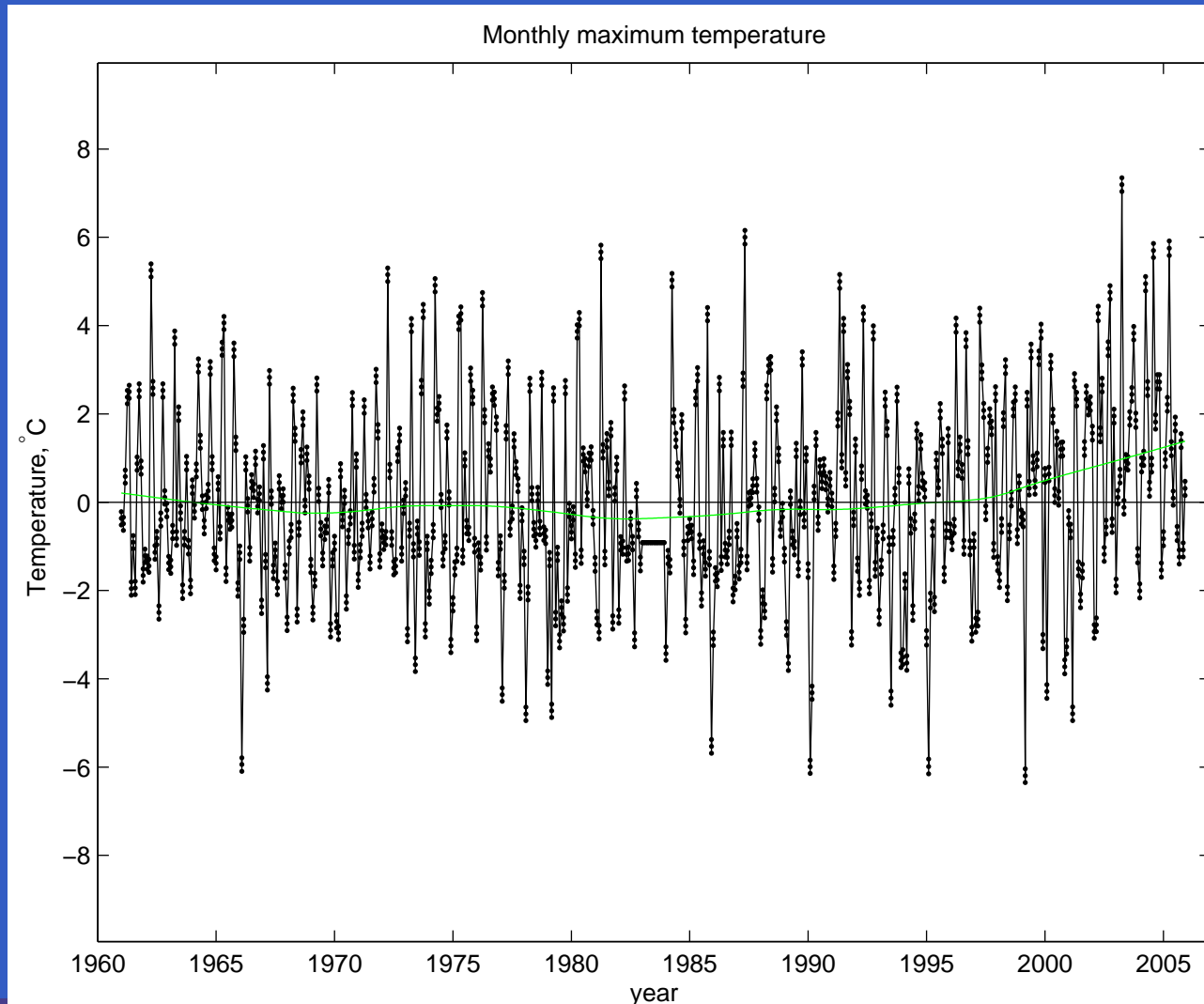
- Þörf á að hafa γ_t í líkaninu.
- Línulegur líður á ekki endilega rétt sér.
- Skoða langtímaleitni sem er ekki lýst með línu.
- Mánaðarleg lággildi, hágildi og meðaltöl fylgjast að þegar horft er á langtímasveiflur.

Leitni í lággildum yfir mánuðina

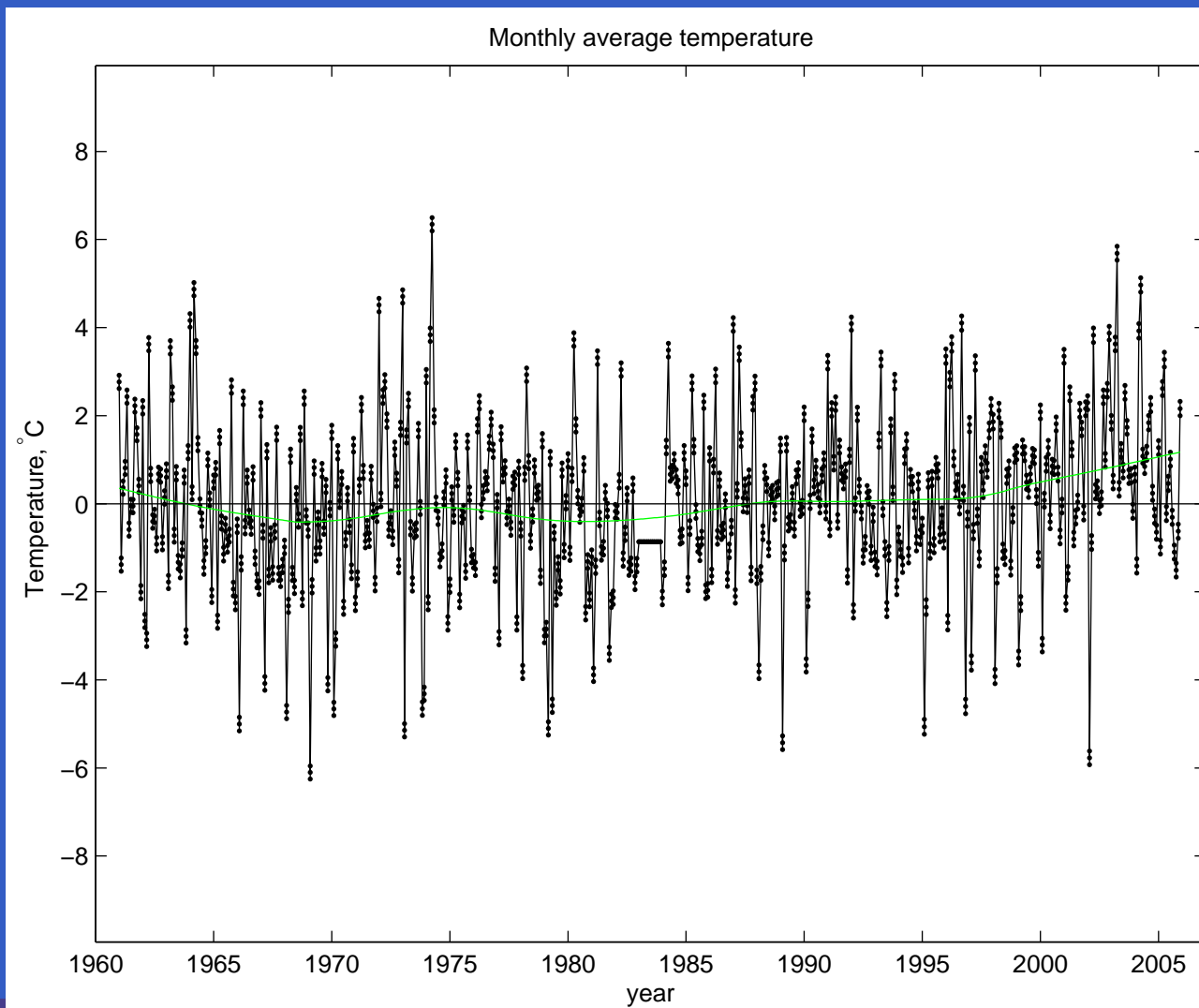

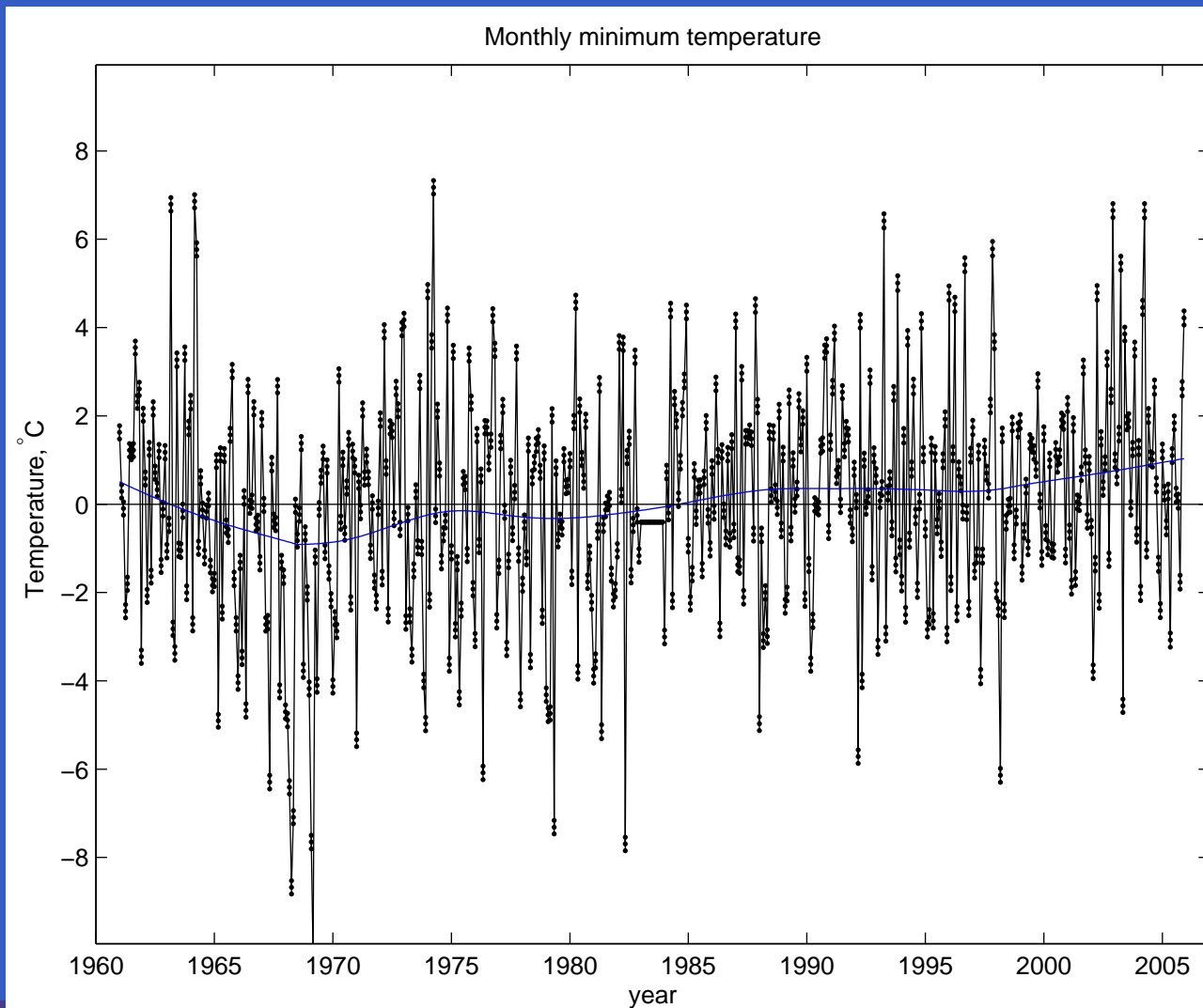
Leitni í hágildum yfir mánuðina

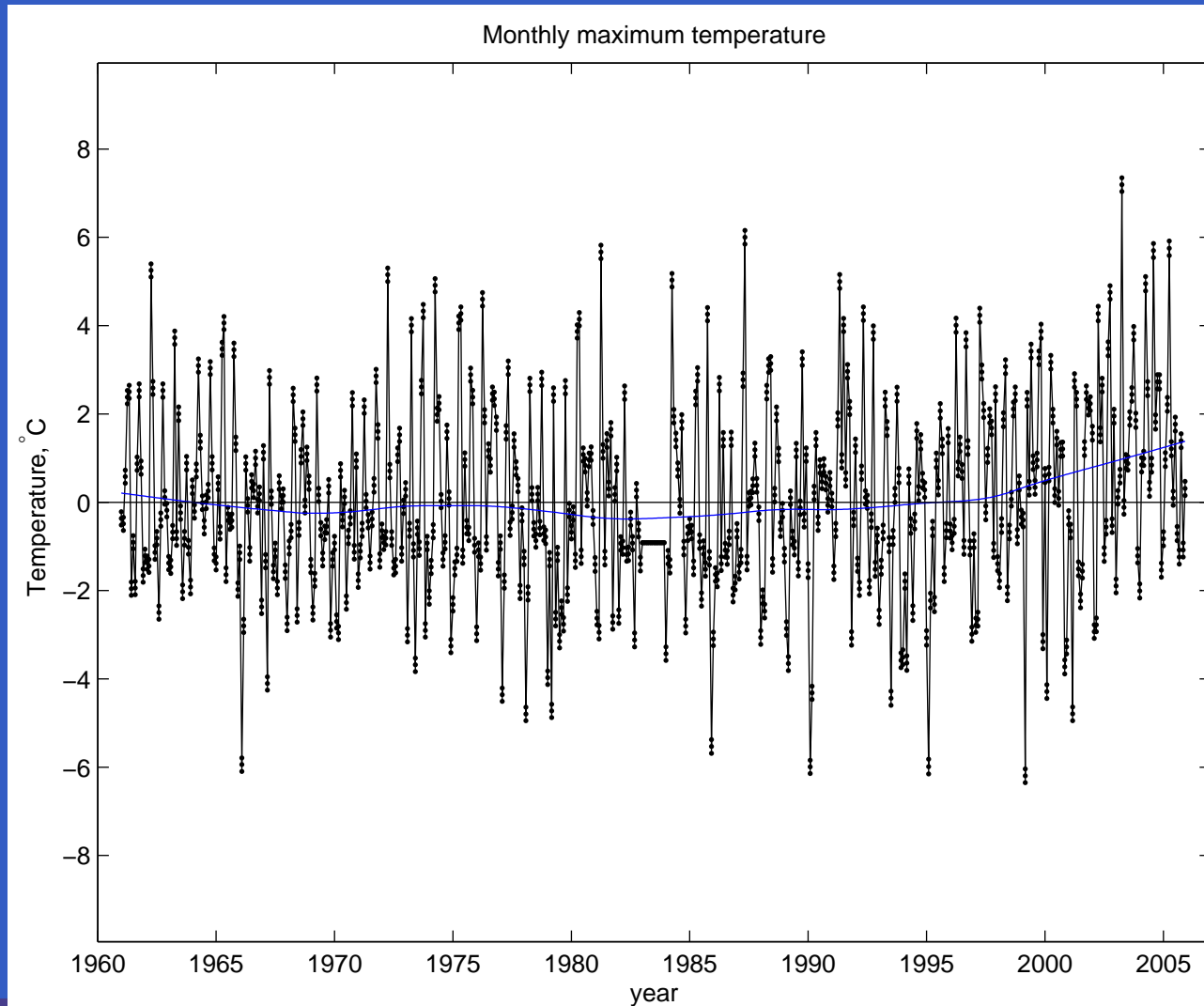
Leitni í meðalhitastigi yfir mánuðina

Leitni í lággildum yfir mánuðina

Leitni í hágildum yfir mánuðina

Leitni í meðalhitastigi yfir mánuðina

